

**Система електронних платежів
Національного банку України
(версія СЕП-4.1)**

Функціональний опис

**Реалізація миттєвого кредитового переказу
(на рівні агент – ЦОСЕП – агент)**

Версія 1.2

на 35 аркушах

2023 р.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000
Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

ІСТОРІЯ ЗМІН

Дата	Версія	Опис
30.01.2023	1.0	Затверджено за № В/52-0008/10957
11.04. 2023	1.1	Затверджено за № В/52-0008/42687 1.Внесені незначні редакційні правки. 2.У розділі 6 внесені зміни в частині надання зворотного зв'язку при відхиленні повідомлення samt.050 (замінено расс.002 на samt.025).
01.07.2023	1.2	1.Додано новий статус Очікування (PDNG) при відхиленні повідомлення расс.028 повідомленням расс.002. 2.Додано розділ «Формування та опис процесу обміну расс.002 із статусом очікування». 3.Додано розділ 5.6. «Сценарій очікування із дослідженням статусу». 4.Внесені незначні редакційні правки.

СКЛАЛИ

Назва підрозділу	ПІБ
Департамент інформаційних технологій Управління розроблення банківських інформаційних систем	Гончарова І.В. Юрченко І.Д.

УЗГОДЖЕНО

Назва підрозділу	Посада	ПІБ
Департамент інформаційних технологій	Директор	Нагорнюк В.В.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до:31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

1. Загальні відомості	4
2. Терміни, скорочення, визначення	5
3. Загальний опис	7
4. Типи та загальний опис повідомлень, що використовуються при здійсненні миттєвих переказів	11
4.1. Опис повідомлення racs.008	14
4.2. Опис повідомлення racs.002	15
4.3. Формування racs.002 з негативним статусом	16
4.4. Формування та опис процесу обміну racs.002 з позитивним статусом	17
4.5. Формування та опис процесу обміну racs.002 із статусом очікування	17
4.6. Опис процесу обміну повідомленнями при отриманні ЦОСЕП racs.002 з помилками	18
4.7. Опис повідомлення racs.028	18
4.8. Опис повідомлення camt.050	20
5. Функціональні схеми обміну повідомленнями при виконанні миттєвого кредитового переказу	21
5.1. Загальна схема виконання миттєвого кредитового переказу учасниками	21
5.2. Позитивні сценарії проходження миттєвого кредитового переказу	22
5.3. Негативні сценарії проходження миттєвого кредитового переказу	26
5.4. Позитивний сценарій із дослідженням статусу	30
5.5. Негативний сценарій із дослідженням статусу	32
5.6. Сценарій очікування із дослідженням статусу	33
6. Схема обміну повідомленням camt.050 (управління ліквідністю)	34

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

1. Загальні відомості

У документі надано функціональний опис можливостей Системи електронних платежів Національного банку України починаючи з версії СЕП-4.1 (далі – СЕП) при здійсненні миттєвого кредитового переказу (далі – миттєвий переказ або МП) та порядок обміну повідомленнями, що використовуються і обробляються учасниками обміну при здійсненні миттєвого переказу.

В документі розглядаються моделі взаємодії, що виконуються на рівнях «клієнт-агент» / «агент - клієнт» та «агент-ЦОСЕП-агент».

Рівень «клієнт-агент» / «агент - клієнт» – це обмін повідомленнями між:

клієнтом (Платником) і агентом, який обслуговує рахунок клієнта (далі – Агент платника); агентом, який обслуговує рахунок клієнта (далі – Агент отримувача) та клієнтом (Отримувачем) з проведенням платіжних операцій безпосередньо за рахунками клієнтів.

У документі детально описується процес проведення миттєвих переказів на рівні «агент-ЦОСЕП-агент», тобто обмін повідомленнями ISO 20022 між агентами через Центр оброблення СЕП (далі – ЦОСЕП).

При розробці функціональних схем реалізації миттєвого кредитового переказу в СЕП була взята за основу схема миттєвого кредитового переказу SEPA (SCT Inst).

Агент платника індивідуально визначає канали доступу на стороні Платника для можливості виконання миттєвого переказу. Опис даного процесу поза межами розгляду цього документу, оскільки ініціювання може здійснюватися як за допомогою повідомлення pain.001 стандарту ISO 20222, так і у будь-якому іншому, зручному для клієнта форматі, що пропонується Агентом платника.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

2. Терміни, скорочення, визначення

Скорочення	Повна назва	Визначення поняття
Миттєвий переказ (МП)	Миттєвий кредитовий переказ	Відповідно до стандарту ISO 20022 - Instant Credit Transfer – платіжна операція, схема обробки якої дозволяє майже негайно переказувати кошти між рахунками користувачів. Таким чином, миттєвий переказ – це операція, що ініціюється фізичною або юридичною особою і призводить до негайного зарахування коштів на рахунок Отримувача з підтвердженням списання коштів з рахунку Платника (протягом кількох секунд (граничного часу) після ініціювання платіжної інструкції) та інформування Отримувача та Платника про здійснення платіжної операції за їх рахунками.
Користувач МП	Користувач миттєвих переказів	Фізична особа або юридична особа, яка здійснює/отримує миттєвий переказ (при умові, що рахунок відкрито в Учасника МП).
Учасник МП	Учасник миттєвих переказів	Учасник СЕП, який надає платіжні послуги щодо можливості здійснення користувачами миттєвих переказів.
Граничний час	Граничний час проходження платежу	Максимальна допустима тривалість часу, за який має бути виконаний миттєвий переказ.

Інші терміни такі як:

- Агент (Agent), Агент платника (Debtor Agent), Агент отримувача (Creditor Agent), Інструктуючий агент (Instructing Agent), Проінструктований агент (Instructed Agent), Платник (Debtor), Отримувач (Creditor).

Поняття бізнес-ролі:

FI – Financial Institution – агент (фінансова установа).

P – Party – фізична особа або юридична особа, яка не є фінансовою установою (клієнт).

CS – Clearing System – платіжна система.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

Та бізнес-моделі в яких задіяні учасники (ролі)

Debtor – Платник

Creditor – Отримувач

Debtor Agent – Агент платника

Creditor Agent – Агент отримувача

Instructing Agent – Інструктуючий агент (по тексту цього документа

Відправник повідомлення)

Instructed Agent – Проінструктований агент (по тексту цього документа

Отримувач повідомлення)

Originator – Учасник, який встановлює статус повідомлення

є аналогічними тим, що застосовуються у схемі кредитового переказу, та визначаються документом «Імплементація стандарту ISO 20022 в Україні. Кредитовий переказ на базі міжнародного стандарту ISO 20022».

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

3. Загальний опис

Нове покоління СЕП версії СЕП-4.1 передбачає реалізацію та використання форматів передачі даних на базі міжнародного стандарту ISO 20022, яке дає можливість здійснення як кредитових переказів, так і миттєвих кредитових переказів, що відповідає міжнародним платіжним схемам «Credit Transfer» – «Кредитовий переказ» і «Instant Credit Transfer» – «Миттєвий кредитовий переказ».

В Центрі оброблення СЕП (далі – ЦОСЕП) перекази за обома цими схемами здійснюються в режимі реального часу (відображення за технічними рахунками Агента платника і Агента отримувача в ЦОСЕП здійснюється одночасно в момент, коли ЦОСЕП приймає позитивне рішення про виконання платіжної інструкції. Відмінність між цими схемами полягає в тому, що для миттєвих переказів існують такі особливості:

1) ЦОСЕП приймає позитивне рішення про проведення миттєвого переказу тільки після отримання згоди Агента отримувача (підтвердження можливості зарахування коштів на рахунок його користувача (Отримувача));

2) миттєві перекази мають бути відображені за рахунками користувачів в системах автоматизації агентів негайно після отримання Агентами інформації від ЦОСЕП про виконання платіжної операції за технічними рахунками Агентів в ЦОСЕП.

Виконання міжбанківських платіжних операцій через СЕП за схемою здійснення миттєвого кредитового переказу (далі – схема миттєвого переказу) дозволить підвищити ефективність, доступність та значно прискорити швидкість обробки платіжних інструкцій в електронній формі з можливістю виконувати негайне зарахування коштів на рахунок Отримувача та інформування Отримувача про зарахування, чим забезпечити зручність в перерахуванні коштів від Платника до Отримувача.

Здійснення учасником СЕП міжбанківських платіжних операцій через СЕП за схемою кредитового переказу є обов'язковим, а здійснення за схемою миттєвого переказу – за його вибором. Якщо учасник СЕП бажає виконувати міжбанківські платіжні операції за схемою миттєвого переказу, то він зобов'язаний реалізувати цю технологію з дотриманням вимог СЕП та забезпечити строки зарахування коштів на рахунки отримувачів, списання коштів з рахунків платників та інформування отримувачів і платників про виконання платіжних операцій. Учаснику СЕП, який реалізував технічну можливість здійснення міжбанківських платіжних операцій за схемою миттєвого переказу та за умови технічної готовності, у нормативно-довідковій інформації СЕП присвоюється відповідний статус «учасник миттєвих переказів (далі – учасник МП)».

ЦОСЕП приймає платіжне повідомлення за схемою миттєвого переказу до оброблення тільки у тому разі, коли Агент платника і Агент отримувача одночасно є учасниками МП.

Можливість здійснення миттєвих переказів відповідає регламенту роботи ЦОСЕП, тобто учасники МП можуть здійснювати миттєві перекази цілодобово, 24/7/365.

Опосередкований учасник СЕП або небанківський надавач платіжних послуг, який не є учасником СЕП, виконує миттєві перекази через СЕП виключно через свій головний банк (внутрішньобанківську міжфілійну систему) або обслуговуючий банк (далі – опосередкована робота учасника), аналогічно тому, як і здійснюють кредитовий переказ. Однак головною умовою здійснення миттєвого переказу цими учасниками є те, що їх головний/обслуговуючий банк є учасником МП та забезпечив обмін між учасником і ЦОСЕП за схемою миттєвого переказу та зі швидкістю, що дають змогу виконати весь необхідний обмін повідомленнями між Агентом платника, ЦОСЕП і Агентом отримувача за граничний час проходження миттєвого переказу через ЦОСЕП.

Опосередкована робота учасників в СЕП з виконання миттєвих переказів, а отже, інші ролі (на кшталт агентів-посередників) у даному документі не розглядаються, оскільки вона не впливає істотно на хореографію повідомлень (вказання ролей у повідомленні див. у специфікації рас.008 для кредитового переказу). У даному документі докладно розглянуто дії Агента платника та Агента отримувача. Усі інші агенти у разі їх наявності лише виконують передавання отриманих повідомлень наступній ланці в ланцюгу проходження повідомлень і не мають права приймати рішення щодо виконання миттєвого переказу, за винятком відхилення повідомлення з-за помилок у ньому або неможливості подальшого транспортування.

Платник (користувач МП) ініціює платіжну інструкцію в електронній формі у спосіб, передбачений його Агентом.

Агент платника виконує перевірки щодо допустимості платіжної інструкції та наявності коштів на рахунку Платника.

Агент платника передає платіжну інструкцію, що пройшла перевірку, до ЦОСЕП.

ЦОСЕП виконує низку перевірок та:

- у разі неуспішного проходження – надає Агенту платника негативну відповідь, яку він, у свою чергу, передає Платнику;
- у разі їх успішного проходження передає запит до Агента отримувача, який є учасником МП.

Агент отримувача перевіряє, чи може він опрацювати цю платіжну інструкцію і зарахувати кошти на вказаний рахунок Отримувача, і повертає ЦОСЕП відповідь. У разі позитивної відповіді ЦОСЕП відображає проведену платіжну операцію за технічними рахунками обох Учасників МП і надає обом Учасникам МП повідомлення про успішне виконання платіжної операції. Отримавши це повідомлення, Учасники МП завершують виконання платіжної операції.

У разі негативної відповіді від Агента отримувача ЦОСЕП надає Агенту платника негативну відповідь, яку він, у свою чергу, передає Платнику.

Якщо, незважаючи на позитивну відповідь від Агента отримувача, ЦОСЕП виявляє, що провести платіжну операцію за технічними рахунками неможливо, то він надає обом Учасникам МП негативну відповідь.

Увесь зазначений алгоритм оброблення має бути виконаним за визначений граничний час проходження миттєвого переказу. Якщо ЦОСЕП у визначений час не отримав відповідь від Агента отримувача, то припиняє виконання платіжної операції та генерує Агенту платника негативну відповідь з причиною "time-out".

На випадок, коли Агент платника не отримав від ЦОСЕП зворотного зв'язку про виконання/відхилення платіжної операції, передбачена можливість відправити запит до ЦОСЕП щодо з'ясування результатів виконання такої платіжної операції.

На випадок, коли Агент отримувача не отримав від ЦОСЕП повідомлення-підтвердження про успішне/неуспішне виконання платіжної операції, Агент отримувача використовує окремий запит (що використовується в рамках кредитового переказу) до ЦОСЕП щодо з'ясування результатів виконання такої платіжної операції на рівні ЦОСЕП (підтвердження виконання або скасування).

Платіжне повідомлення на здійснення миттєвого переказу містить тільки одну платіжну інструкцію на виконання однієї платіжної операції.

Платіжна інструкція виконується в межах суми коштів, наявної на технічному рахунку Агента платника (з урахуванням установлених обмежень). Проте, на відміну від кредитового переказу, для миттєвого переказу можливо встановлення максимальної суми одиначної платіжної операції.

Розрахунки за миттєвими переказами та кредитовими переказами відображаються на єдиному кореспондентському рахунку учасника СЕП в Головній книзі Національного банку.

Учаснику МП, який є власником технічного кореспондентського рахунку (далі – ТКР) в ЦОСЕП, також у ЦОСЕП відкривається технічний рахунок для відображення розрахунків за миттєвими переказами (далі – ТКРМП).

Таким чином, для учасника МП на рівні ЦОСЕП ведуться:

- ТКР – для обліку розрахунків, здійснених через СЕП за кредитовим переказом;
- ТКРМП – для відображення розрахунків, здійснених через СЕП за миттєвим переказом.

Сума коштів на цих технічних рахунках являє собою поточний стан рахунку учасника СЕП в Головній книзі Національного банку.

Філії-учаснику МП, що працює в СЕП за моделлю з безпосередньою участю філій і має в ЦОСЕП технічний рахунок філії (далі – ТРФ), відкривається аналогічний технічний рахунок філії для відображення розрахунків за миттєвими переказами (далі – ТРФМП).

Опосередковані учасники СЕП і небанківські надавачі платіжних послуг, які не є учасниками СЕП, не мають технічних рахунків у ЦОСЕП.

Операції за миттєвими переказами відображаються на ТКРМП і ТРФМП у режимі реального часу.

ЦОСЕП передає інформацію про розрахунки за миттєвими переказами до Головної книги НБУ з тією самою періодичністю і в той самий спосіб, що про розрахунки, здійснені за кредитовими переказами.

Учасник МП окремо отримує від ЦОСЕП інформацію про стан ТКР в СЕП і про стан ТКРМП.

Для управління ліквідністю Учасник МП виконує переміщення коштів між ТКР і ТКРМП на свій розсуд за допомогою спеціалізованого повідомлення ISO 20022 (camt.050).

Головний банк при роботі за моделлю з безпосередньою участю філій:

- отримує від ЦОСЕП окремо інформацію про ТРФ і ТРФМП філій;
- здійснює управління окремо їх ТРФ і окремо ТРФМП за допомогою того самого набору повідомлень, що в СЕП.

Переміщення коштів між ТРФ і ТРФМП не здійснюється. Головний банк управляє цими рахунками за допомогою установа лімітів.

Філія окремо отримує від ЦОСЕП інформацію про стан ТРФ у СЕП і про стан ТРФМП. Поточний стан субрахунку філії в головному банку є сумою ТРФ і ТРФМП.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

4. Типи та загальний опис повідомлень, що використовуються при здійсненні миттєвих переказів

Структура та версійність повідомлень в рамках виконання миттєвого переказу (Instant Credit Transfer) відрізняється від структур та версійності однойменних повідомлень, що використовуються в рамках кредитового переказу (Credit Transfer) через СЕП.

Так, наприклад, повідомлення pacs.008 в рамках кредитового переказу (Credit Transfer) відповідає 08 версії стандарту ISO 20022, тобто – pacs.008.001.08. Для виконання миттєвого переказу використовується версія 09 стандарту ISO 20022, тобто – pacs.008.001.09.

У процесі виконання миттєвих переказів використовуються такі типи повідомлень стандарту ISO 20022 на рівні Агент-ЦОСЕП-Агент:

Код	Оригінальна назва повідомлення	Назва повідомлення	Дія в СЕП
pacs.008	FI To FI Customer Credit Transfer	Миттєвий кредитовий переказ коштів клієнта на рівні агентів	Агент платника надсилає платіжне повідомлення на миттєвий переказ коштів клієнта. ЦОСЕП надсилає коректне повідомлення pacs.008 Агенту отримувача
pacs.028	FI to FI Payment Status Request	Запит про статус миттєвого кредитового переказу	Агент платника надсилає в ЦОСЕП запит про статус миттєвого переказу
pacs.002	FI To FI Payment Status Report	Звіт про статус миттєвого кредитового переказу на рівні агентів	ЦОСЕП/Агент отримувача надсилає звіт про статус у відповідь на pacs.008, pacs.028, pacs.002
camt.050	Liquidity Credit Transfer	Кредитовий переказ ліквідності	Учасник МП, який є власником ТКР і ТКРМП, надсилає запит на переказ коштів між своїми ТКР і ТКРМП (або навпаки) з метою управління ліквідністю

Повідомлення pacs.008, pacs.002, pacs.028 реалізуються за технологією миттєвих переказів в синхронному режимі.

Структури повідомлень, що використовуються при виконанні миттєвого переказу, є спрощеними в частині реквізитного складу порівняно зі структурами інструменту "кредитовий переказ" та відрізняються реквізитним складом, однак правила заповнення реквізитів та застосування стандарту ISO 20022 є загальними для «кредитового переказу» та «миттєвого кредитового переказу», тому, якщо інше

явно не обумовлено специфікаціями для версій повідомлень миттєвого переказу, то при заповненні реквізитного складу повідомлення слід керуватися документом «Загальні правилами реалізації стандарту ISO 20022, спільні для всіх інструментів Частина 2. Ідентифікація», що розміщено за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/payments/project-iso20022>, у розділі «Впровадження стандарту ISO 20022» та Специфікаціями до відповідних типів повідомлень СЕП.

Однак важливо врахувати, що в рамках здійснення миттєвих переказів передбачається використання певного набору повідомлень ISO 20022, що реалізовані і використовуються в рамках СЕП-4.0 при здійсненні кредитових переказів, з їх певною адаптацією. Це такий набір повідомлень:

Код	Оригінальна назва повідомлення	Назва повідомлення	Дія в СЕП
camt.003	Get Account	Запит про стан рахунку	Учасник СЕП відправляє до ЦОСЕП запит про стан одного або кількох технічних рахунків
camt.004	Return Account	Відповідь про стан рахунку	ЦОСЕП надає відповідь на отриманий camt.003 про стан технічних рахунків або повідомляє Учасника про зміну лімітів, установлених для його ТКР
camt.009	Get Limit	Запит про стан лімітів	Учасник СЕП відправляє до ЦОСЕП запит про стан одного або кількох лімітів
camt.010	Return Limit	Відповідь про стан лімітів	ЦОСЕП на отриманий camt.009 надає відповідь про стан лімітів
camt.011	Modify Limit	Запит на зміну лімітів	Головний банк при роботі в СЕП за моделлю обслуговування консолідованого коррахунку з безпосередньою участю філій відправляє до ЦОСЕП запит про зміну одного або кількох лімітів
camt.012	Delete Limit	Запит на видалення лімітів	Головний банк при роботі в СЕП за моделлю обслуговування консолідованого коррахунку з безпосередньою участю філій відправляє до ЦОСЕП запит про скасування одного ліміту
camt.025	Receipt	Квитанція	ЦОСЕП відправляє Учаснику квитанцію про відхилення в ЦОСЕП неплатіжного повідомлення та повідомлення camt.050 у тому випадку, коли для зазначеного типу повідомлення відсутнє спеціалізоване повідомлення-відповідь

admi.006	Resend Request	Запит копії повідомлення	Учасник формує і надсилає в ЦОСЕП повідомлення admi.006 з метою отримання копії повідомлень, що надсилалося йому, як в асинхронному режимі, так і за схемою миттєвого переказу
admi.009	Static Data Request	Запит статичних даних	Учасник формує та надсилає в ЦОСЕП повідомлення admi.009 з метою запиту статичних даних
admi.010	Static Data Request	Звіт статичних даних	ЦОСЕП формує та направляє Учаснику повідомлення admi.010 (у відповідь на коректне повідомлення admi.009), що містить перелік статичних даних
admi.007	Receipt Acknowledgement	Звіт про статус запиту	ЦОСЕП формує і надсилає Учаснику admi.007 у випадку відхилення повідомлення admi.006 або admi.009
camt.053	SEP to Bank Statement	Виписка за рахунком	Відправлення учаснику миттєвого переказу виписки за технічним рахунком. Виписка направляється учаснику відповідно до встановленого регламенту
camt.060	SEP Account Reporting Request	Запит на створення звіту або виписки за рахунком або повідомлення про зарахування/списання коштів з рахунку	Учасник відправляє до ЦОСЕП запит щодо надання дублікату вже раніше сформованої за регламентом інформації про стан його технічного рахунку у вигляді Виписки за рахунком (camt.053). ЦОСЕП на отриманий camt.060 надає виключно дублікат camt.053
admi.998	Адміністративне технічне повідомлення	Застосування: Типи даних SUCh, SAsp «Довідник учасників СЕП», «Довідник ASPSP»	Отримання довідника

**На даному етапі упровадження схеми миттєвого переказу (СЕП 4.1), питання повернення коштів клієнти узгоджують самостійно, без використання форматів повідомлень ISO 20022. Однак фізичне повернення коштів здійснюється за домовленістю сторін шляхом здійснення кредитового переказу або миттєвого кредитового переказу (тобто за допомогою повідомлень ISO 20022 – расс.008).*

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

4.1.Опис повідомлення расс.008

Платіжне повідомлення расс.008 «Миттєвий кредитовий переказ коштів клієнта на рівні агентів» використовується для виконання миттєвого переказу коштів з рахунку Платника на рахунок Отримувача через ЦОСЕП та агентів, які є учасниками МП і обслуговують рахунок Платника/Отримувача.

Повідомлення расс.008 формується Агентом платника на підставі ініційованого Платником миттєвого переказу та містить виключно одну платіжну інструкцію на виконання миттєвого переказу. Відповідно усі супутні повідомлення (статуси оброблення, звіти) містять інформацію за однією платіжною інструкцією з посиланням на оригінальні ідентифікатори платіжного повідомлення/платіжної інструкції, за виключенням надання консолідованої виписки (самт.053), що містить перелік платіжних інструкцій за певний період часу.

Агент платника, на підставі ініційованого Платником миттєвого переказу, виконує блокування коштів на рахунку Платника на суму миттєвого переказу та формує і надсилає в ЦОСЕП расс.008.

ЦОСЕП отримує вхідний расс.008 від Агента платника, здійснює ряд перевірочних процедур та обробляє вхідне платіжне повідомлення у момент його надходження до ЦОСЕП.

Якщо за результатами перевірок повідомлення расс.008 підлягає відхиленню, то ЦОСЕП відхиляє повідомлення і надсилає його відправнику повідомлення расс.002 з негативним статусом із вказанням відповідної причини відхилення.

За результатами успішної перевірки, ЦОСЕП здійснює оброблення та надсилання вихідного платіжного повідомлення расс.008 Агенту отримувача.

Агент отримувача, за результатом отримання від ЦОСЕП повідомлення расс.008 та залежно від результатів оброблення отриманого повідомлення, виконує дії, що описані у пункті 4.2 цього документу.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до:31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

4.2.Опис повідомлення расс.002

Повідомлення расс.002 «Звіт про статус миттєвого кредитового переказу на рівні агентів» використовується для інформування відправника платіжного повідомлення расс.008 відносно статусу оброблення відправленого ним повідомлення.

Крім того, расс.002 формується і надсилається Агентом отримувача до ЦОСЕП у відповідь на отримане повідомлення расс.008 для надання «проміжного» статусу, який свідчить про подальше можливе чи неможливе зарахування коштів на рахунок Отримувача.

Повідомлення расс.002, залежно від результату оброблення расс.008, може відображати наступні статуси стосовно стану повідомлення/платіжної інструкції:

- негативний статус - повідомлення відхилено в результаті його оброблення. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **RJCT** (Rejected). Повідомлення расс.002 зі значенням даного статусу формує Агент отримувача/ЦОСЕП, який прийняв рішення про відхилення;
- позитивний статус - повідомлення/платіжна інструкція прийнята Агентом отримувача, усі перевірки пройшли успішно, сума коштів може бути успішно зарахована на рахунок Отримувача. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **ACCP** (Accepted Customer Profile). Повідомлення расс.002 зі значенням даного статусу формує Агент отримувача.
- позитивний статус - розрахунки на технічних рахунках Агента платника і Агента отримувача в ЦОСЕП завершені. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **ACCC** (Accepted Settlement Completed Creditor Account). Повідомлення расс.002 зі значенням даного статусу формує ЦОСЕП;

Також повідомлення расс.002 формує ЦОСЕП і надсилає Агенту платника у відповідь на відправлене Агентом платника до ЦОСЕП повідомлення расс.028. Повідомлення расс.002, залежно від оброблення расс.028, може відображати статуси стосовно самого повідомлення расс.028, так і стосовно повідомлення расс.008/платіжної інструкції, щодо яких сформовано расс.028. Можливі статуси стосовно:

повідомлення расс.008/платіжної інструкції з расс.008

- негативний статус - повідомлення/платіжну інструкцію відхилено в результаті оброблення. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **RJCT** (Rejected);
- позитивний статус - повідомлення/платіжна інструкція прийнята Агентом отримувача, усі перевірки пройшли успішно, сума коштів може бути успішно зарахована на рахунок Отримувача. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **ACCP** (Accepted Customer Profile);

повідомлення расс.028:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

- статус очікування - неможливість надати інформацію про статус оскільки повідомлення расс.008 ще в процесі обробки і граничний час оброблення расс.008 ще не закінчився. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **PDNG** (Pending);
- негативний статус - повідомлення відхилено в результаті оброблення. У такому випадку расс.002 містить значення статусу **PDNG** (Pending).

4.3. Формування расс.002 з негативним статусом

ЦОСЕП формує і надсилає расс.002 з **негативним статусом (RJCT)** відправнику повідомлення расс.008 у випадку неуспішного оброблення расс.008. При формуванні расс.002 з негативним статусом (RJCT), ЦОСЕП вказує причину надання звіту про статус у кодованій формі у відповідному реквізиті та в додатковому реквізиті роз'яснення коду помилки в описовій формі.

Агент отримувача, за результатами неуспішного оброблення расс.008, формує і надсилає в ЦОСЕП расс.002 з **негативним статусом (RJCT)** із обов'язковим вказанням коду помилки у відповідному реквізиті, що пояснює причину надання негативного статусу.

ЦОСЕП на підставі отриманого від Агента отримувача расс.002 з негативним статусом:

- відхиляє повідомлення расс.008 (при цьому повідомлення в ЦОСЕП набуває статусу «відхилено»);
- формує і надсилає до відправника повідомлення расс.008 (тобто Агенту платника) расс.002 з негативним статусом, що є свідченням неможливості виконати миттєвий переказ за платіжною інструкцією з платіжного повідомлення расс.008.

ЦОСЕП може також сформувати і надіслати Агенту отримувача та Агенту платника расс.002 з негативним статусом у відповідь на «проміжний» расс.002 з позитивним статусом від Агента отримувача в разі, якщо сума коштів не може бути списана з рахунку відправника у момент оброблення расс.002 у ЦОСЕП. У цьому разі повідомлення расс.008 в ЦОСЕП також набуває статусу «відхилено».

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

4.4. Формування та опис процесу обміну расс.002 з позитивним статусом

Агент отримувача за результатами прийнятого і успішно обробленого расс.008 формує і надсилає в ЦОСЕП расс.002 з позитивним статусом (АССР), чим підтверджує можливе подальше успішне зарахування коштів на рахунок Отримувача.

ЦОСЕП на підставі отриманого расс.002 з позитивним (АССР) статусом виконує:

- списання коштів з рахунку Агента платника;
- зарахування коштів на рахунок Агента отримувача;
- формування та надсилання расс.002 із позитивним статусом (АССС) Агенту платника;
- формування та надсилання расс.002 із позитивним статусом (АССС) Агенту отримувача.

Агент платника на підставі отриманого расс.002 із позитивним статусом (АССС) виконує списання попередньо заблокованої суми з рахунку Платника та повідомляє Платника про списання коштів з його рахунку, тобто про успішне виконання платіжної операції.

Агент отримувача на підставі отриманого від ЦОСЕП расс.002 з позитивним статусом (АССС) негайно виконує зарахування коштів на рахунок Отримувача і повідомляє Отримувача про зарахування коштів.

Слід звернути увагу на відмінність призначення повідомлень при виконанні кредитового переказу і миттєвого кредитового переказу: для миттєвого кредитового переказу підтвердженням списання з рахунку / зарахування на рахунок є расс.002 з позитивним статусом, тоді як для кредитового переказу для цього призначене повідомлення samt.054.

4.5. Формування та опис процесу обміну расс.002 із статусом очікування

ЦОСЕП формує і надсилає расс.002 із статусом очікування (PDNG) Агенту платника-відправнику повідомлення расс.028 у випадку неуспішного оброблення расс.028 в ЦОСЕП та при неможливості надати інформацію про статус повідомлення расс.008 щодо якого сформовано расс.028, якщо расс.008 ще у процесі обробки і граничний час ще не закінчився. При формуванні расс.002 зі статусом (PDNG), ЦОСЕП вказує причину надання звіту про статус повідомлення расс.028 у кодованій формі у відповідному реквізиті та в додатковому реквізиті роз'яснення коду помилки в описовій формі.

Агент платника на підставі отриманого расс.002 із статусом (PDNG) не приймає рішення щодо проведення операції за рахунком Платника, аналізує

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

причину надання статусу та приймає рішення щодо повторного формування на надсилення повідомлення расс.028.

4.6. Опис процесу обміну повідомленнями при отриманні ЦОСЕП расс.002 з помилками

ЦОСЕП при отриманні повідомлення расс.002 від Агента отримувача виконує перевірки коректності повідомлення/наявності помилок.

У разі наявності помилок у повідомленні расс.002, тобто у разі наявності у ЦОСЕП підстави для відхилення расс.002, ЦОСЕП відхиляє отриманий від Агента платника расс.008 та надсилає повідомлення расс.002 з негативним статусом (із зазначенням причини відхилення) одночасно Агенту платника та Агенту отримувача (Агенту платника у відповідь на расс.008, Агенту отримувача у відповідь на некоректний расс.002).

4.7. Опис повідомлення расс.028

Повідомлення расс.028 «Запит про статус миттєвого кредитового переказу» формується і надсилається Агентом платника до ЦОСЕП для перевірки стану миттєвого переказу, а саме для запиту повідомлення расс.002, що містить інформацію щодо статусу повідомлення расс.008, попередньо відправленого цим же Агентом платника.

Повідомлення расс.028 використовується у разі, якщо Агентом платника не отримано повідомлення расс.002 із позитивним або негативним статусом через граничний період часу на відправлене ним повідомлення расс.008.

Слід наголосити, що поки не вичерпано граничний час після відправки расс.008, то надсилати расс.028 немає сенсу, адже якщо расс.028 надійде до ЦОСЕП до того, як ЦОСЕП завершив обробку расс.008, то буде отримано недостовірний результат (наприклад, про те, що такого расс.008 немає в ЦОСЕП – за рахунок того, що він просто не встиг туди потрапити). Тоді як після вичерпання граничного часу гарантовано, що ЦОСЕП вже прийняв рішення щодо расс.008.

ЦОСЕП, отримавши расс.028, перевіряє статус повідомлення расс.008 (оригінальні ідентифікатори якого вказані в расс.028):

- якщо повідомлення расс.008 на момент отримання расс.028 не зафіксоване в ЦОСЕП, то ЦОСЕП формує расс.002 із **статусом очікування** (PDNG) та надсилає його Агенту платника, вказавши при цьому причину надання негативного статусу;
- якщо расс.008 попередньо було відхилено в ЦОСЕП, то ЦОСЕП формує расс.002 із **негативним статусом** (RJCT) з вказанням коду помилки, що пояснює причину відхилення, та надсилає Агенту платника;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

- якщо расс.008 попередньо було відхилено Агентом отримувача, то ЦОСЕП формує расс.002 із **негативним статусом (RJCT)** та поясненням причини надання негативного статусу і надсилає Агенту платника;
- якщо в ЦОСЕП було здійснено успішне оброблення расс.008 і ЦОСЕП здійснював пересилання расс.008 Агенту отримувача, але:
 1. відповідь від Агента отримувача ще очікується (тобто граничний час з моменту надходження расс.008 ще не закінчився), то ЦОСЕП відхиляє повідомлення расс.028 з направленням його відправнику расс.002 із **статусом очікування (PDNG)** та поясненням причини надання статусу (платіж ще у процесі обробки). За такого сценарію Агент платника не знімає блокування з рахунку Платника і не повідомляє Платника про відміну операції, а очікує на відповідь від ЦОСЕП стосовно статусу платіжної інструкції;
 2. граничний час вичерпано, відповідь від Агента отримувача вже не очікується і ЦОСЕП прийняв рішення про відхилення расс.008, то у відповідь на повідомлення расс.028 надає його відправнику (тобто Агенту платника) расс.002 із **негативним статусом (RJCT)** з вказанням причини надання негативного статусу.
- якщо повідомлення расс.028 не проходить перевірку логічної коректності заповнення реквізитів, то ЦОСЕП формує та направляє Агенту платника повідомлення расс.002 із **статусом очікування (PDNG)** та поясненням причини надання негативного статусу саме щодо расс.028, а не щодо расс.008, про який запитується.
- якщо расс.008 було успішно оброблено в ЦОСЕП та Агентом отримувача, і в ЦОСЕП списано кошти з рахунку Агента платника за інструкцією, що містилася у расс.008, то ЦОСЕП формує расс.002 з **позитивним статусом (ACCC)** і надсилає Агенту платника.

Агент платника, який отримав расс.002 у відповідь на расс.028:

- із **позитивним статусом (ACCC)** – списує заблоковані кошти з рахунку Платника за платіжною інструкцією із расс.008, щодо якого надсилався расс.028, та повідомляє Платника про успішне виконання миттєвого переказу у форматі, узгодженому між Платником та Агентом Платника;
- із **негативним статусом (RJCT)** – розблоковує кошти на рахунку Платника за інструкцією із расс.008, щодо якого надсилався расс.028, та повідомляє платника про неуспішне виконання миттєвого переказу у форматі, узгодженому між Платником та Агентом Платника;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

- **із статусом очікування (PDNG)** – аналізує причину отримання статусу, у разі, якщо:
 - причина статусу – наявність помилок у повідомленні расс.028, то виправляє помилки і, якщо протягом його расс.002 у відповідь на расс.008 не отримано, то повторює запит расс.028;
 - причина - "платіж ще у процесі обробки", то очікує певний час, і якщо протягом його расс.002 у відповідь на расс.008 не отримано, то повторює запит расс.028.

4.8.Опис повідомлення samt.050

Повідомлення samt.050 «Кредитовий переказ ліквідності» використовується учасником МП (який є власником ТКР і ТКРМП) для запиту на переказ коштів між його ТКР і ТКРМП, з метою регулювання ліквідності на технічних рахунках учасника МП.

Учасник МП надсилає в ЦОСЕП повідомлення samt.050 на виконання інструкції щодо переказу коштів виключно з його ТКР на його ТКРМП або навпаки, з його ТКРМП на його ТКР.

ЦОСЕП отримує вхідний samt.050 від відправника, здійснює ряд перевірочних процедур та обробляє вхідне повідомлення у момент його надходження до ЦОСЕП.

ЦОСЕП здійснює переказ коштів виключно в межах залишку на технічному рахунку, що зазначений в samt.050 для списання коштів, з урахуванням установлених для нього лімітів. У випадку відсутності достатньої суми на технічному рахунку для списання, ЦОСЕП відхиляє повідомлення samt.050 з направленням його відправнику samt.025 з вказанням причини відхилення.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до:31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

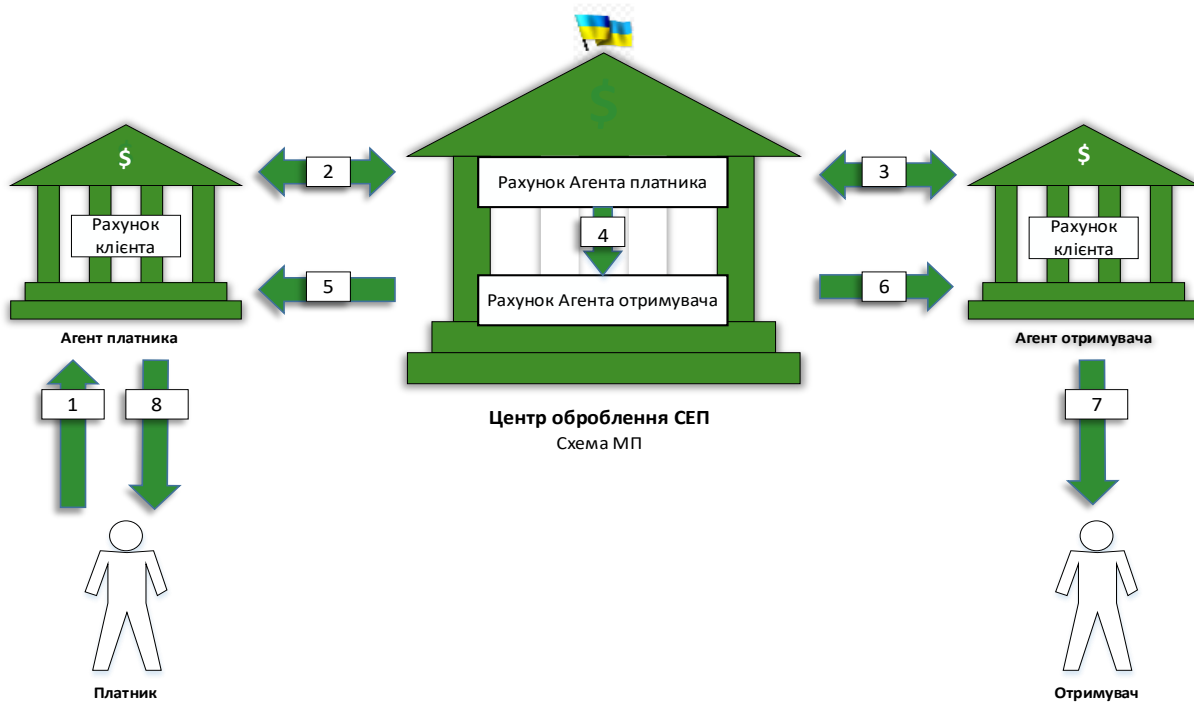

В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

5. Функціональні схеми обміну повідомленнями при виконанні миттєвого кредитового переказу

5.1. Загальна схема виконання миттєвого кредитового переказу учасниками

1. Ініціювання миттєвого переказу Платником.
2. Обмін повідомленнями між Агентом платника і ЦОСЕП.
3. Обмін повідомленнями між Агентом отримувача і ЦОСЕП.
4. Списання коштів з рахунку Агента платника та зарахування коштів на рахунок Агента отримувача.
5. ЦОСЕП інформує Агента платника про списання коштів з рахунку (успішне оброблення платіжного повідомлення).
6. ЦОСЕП інформує Агента отримувача про зарахування коштів на рахунок.
7. Агент отримувача виконує зарахування коштів на рахунок Отримувача та інформує отримувача про зарахування коштів.
8. Агент платника виконує списання коштів з рахунку Платника та інформує Платника про списання коштів.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

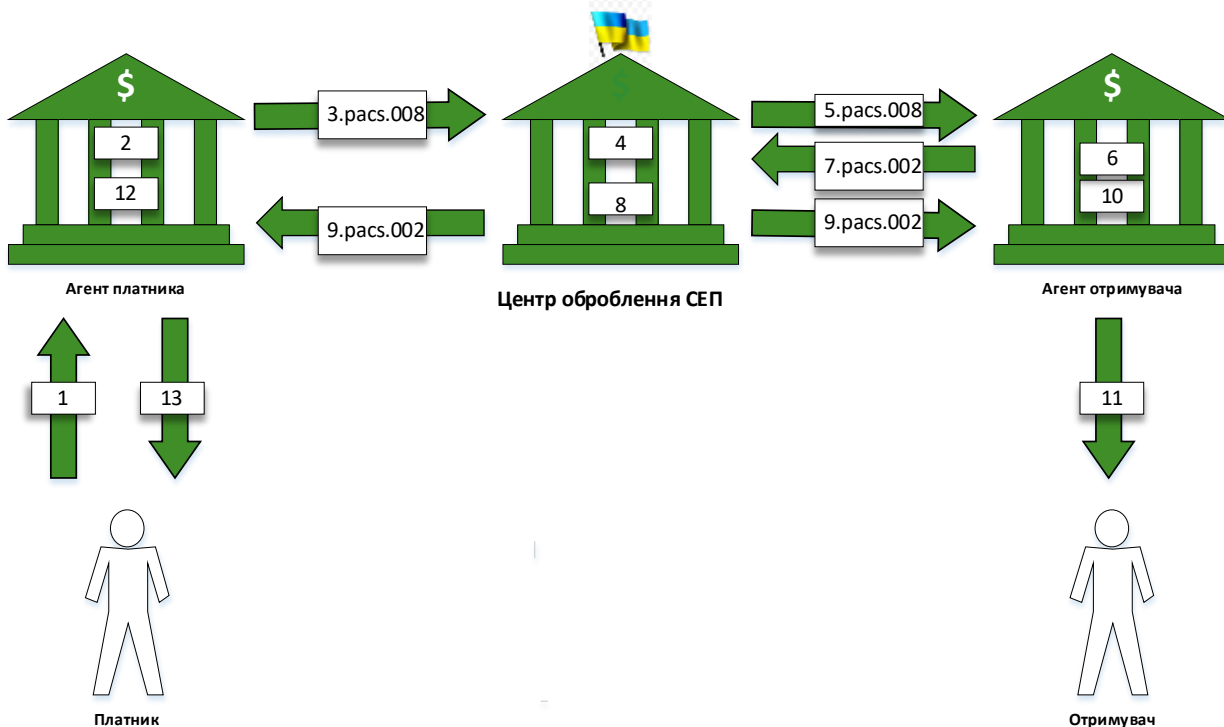
В/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

5.2. Позитивні сценарії проходження миттєвого кредитового переказу

5.2.1. Позитивний сценарій за загальною схемою

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника, на підставі ініційованого Платником переказу, блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення pacs.008 до ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши pacs.008, виконує послідовно два блоки перевірок:
 - 4.1. Блок перевірок:

- перевірка авторизації - перевірка відповідності сторони, що надсилає платіжне повідомлення, та параметрів авторизації, заданих в профілі Агента платника, що зберігається в ЦОСЕП;
- технологічний контроль.

У разі успішного проходження перевірок п.4.1. виконується наступний етап перевірок.

- 4.2. Блок перевірок:

- ідентифікацію сторони, що отримує платіжне повідомлення, та її відповідність профілю Агента отримувача, що зберігається в ЦОСЕП, перевірку унікальності ідентифікаторів вхідного повідомлення, перевірку логічної коректності реквізитів та правил їх заповнення, наявність лімітів та блокувань;
- можливість надіслати pacs.008 Агенту отримувача (як організаційно, за регламентом роботи Агента отримувача, так і технічно, що ЦОСЕП

успішно виконав фізичне звернення до Агента отримувача і не отримав від нього відмови в обслуговуванні).

5. ЦОСЕП виконує пересилання расс.008 Агенту отримувача.
6. Агент отримувача виконує перевірку можливості зарахування коштів на рахунок Отримувача.
7. Агент отримувача надсилає в ЦОСЕП расс.002 з позитивним статусом, що є підтвердженням можливості виконання миттєвого переказу (можливості подальшого успішного зарахування коштів на рахунок Отримувача).
8. ЦОСЕП на підставі отриманого расс.002 списує кошти з рахунку Агента платника і зараховує на рахунок Агента отримувача.
9. ЦОСЕП після списання коштів з рахунку Агента платника і зарахування коштів на рахунок Агента отримувача формує і надсилає їм повідомлення расс.002 з позитивним статусом, що є підтвердженням успішного списання коштів з рахунку Агента платника та успішного зарахування коштів на рахунок Агента отримувача.
10. Агент отримувача, отримавши від ЦОСЕП повідомлення расс.002 про успішне зарахування коштів, зараховує кошти на рахунок Отримувача.
11. Агент отримувача повідомляє Отримувача про зарахування коштів на його рахунок.
12. Агент платника, отримавши від ЦОСЕП повідомлення расс.002 з позитивним статусом, виконує списання заблокованих коштів з рахунку Платника.
13. Агент платника повідомляє Платника про списання коштів з його рахунку (успішне виконання миттєвого переказу).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

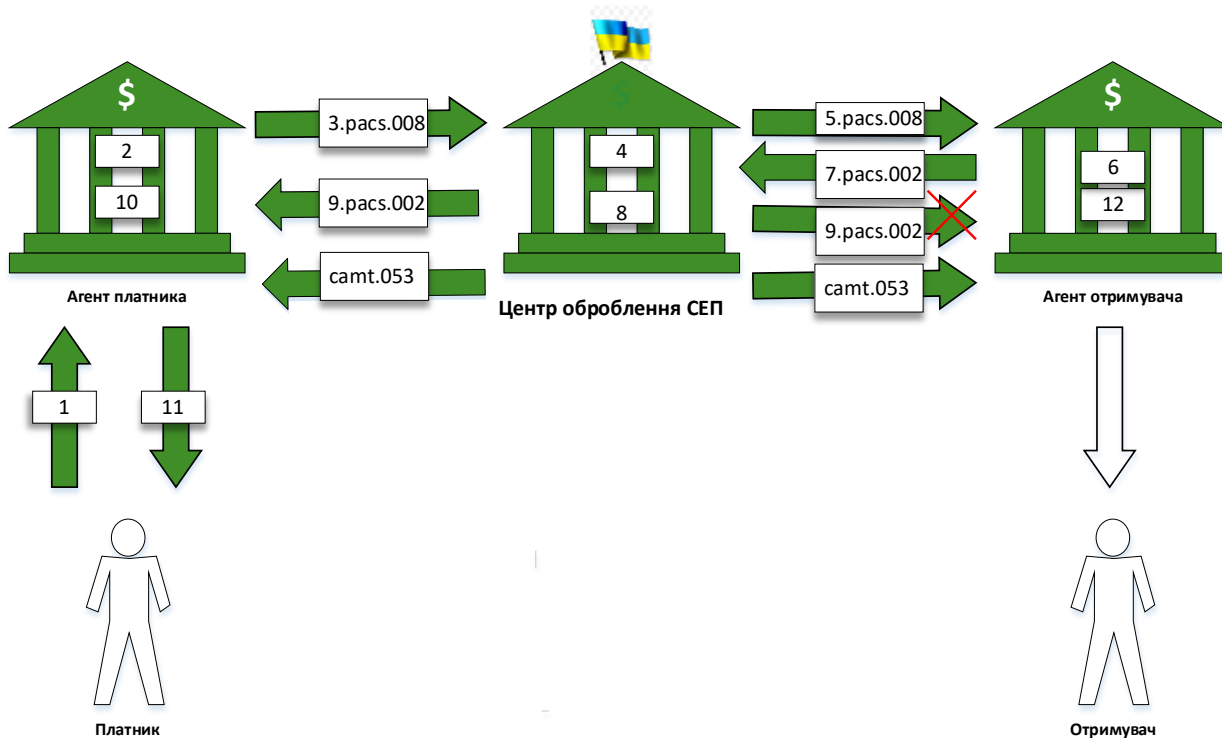
Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

5.2.2. Позитивний сценарій проходження миттєвого кредитового переказу за нестандартною ситуацією (без отримання Агентом отримувача позитивного расс.002 від ЦОСН)

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника, на підставі ініційованого Платником переказу, блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення расс.008 до ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши расс.008, виконує перевірки відповідно до розділу 5.2.1, пункту 4 цього документа.
5. ЦОСЕП виконує пересилання расс.008 Агенту отримувача.
6. Агент отримувача виконує перевірку можливості зарахування коштів на рахунок Отримувача.
7. Агент отримувача надсилає в ЦОСЕП расс.002 з позитивним статусом, що є підтвердженням можливості виконання миттєвого переказу (можливості подальшого успішного зарахування коштів на рахунок Отримувача).
8. ЦОСЕП на підставі отриманого расс.002 списує кошти з рахунку Агента платника і зараховує на рахунок Агента отримувача.
9. ЦОСЕП після списання коштів з рахунку Агента платника і зарахування коштів на рахунок Агента отримувача формує і надсилає їм повідомлення расс.002 з позитивним статусом, що є підтвердженням успішного списання коштів з рахунку Агента платника та успішного зарахування коштів на рахунок Агента отримувача.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до:31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

10. Агент платника, отримавши від ЦОСЕП повідомлення расс.002 з позитивним статусом, виконує списання заблокованих коштів з рахунку Платника.

11. Агент платника повідомляє Платника про списання коштів з його рахунку.

12. Агент отримувача з технічних причин не отримав від ЦОСЕП повідомлення расс.002 про успішне зарахування коштів, однак Агент отримувача зобов'язаний зарахувати кошти на рахунок Отримувача за наступних умов:

1. у виписці samt.053, що надсилає ЦОСЕП за регламентом, присутня інформація за платіжною інструкцією (з зазначеними ідентифікаторами платіжного повідомлення расс.008, що попередньо отримував Агент отримувача);

або до моменту отримання samt.053 від ЦОСЕП

2. Агент отримувача з використанням повідомлень типу admi.006, admi.009 отримав расс.002 про успішне зарахування коштів, що попередньо формував і надсилав ЦОСЕП на його адресу.

**Агент отримувача не зараховує кошти Отримувачу за отриманим від ЦОСЕП расс.008, якщо інформація про миттєвий переказ відсутня у виписці samt.053 за відповідний календарний день або за допомогою повідомлень типу admi.006, admi.009 з'ясовано, що ЦОСЕП формував і надсилав на його адресу расс.002 з негативним статусом.*

Цей підхід означає, що за допомогою повідомлень типу admi.006, admi.009 учасник СЕП може отримати за технологією СЕП копії повідомлень расс.002, які стосуються миттєвих переказів.

Примітка. Коли Агент платника / Агент отримувача, не отримавши расс.002, приймає рішення щодо списання/зарахування коштів на підставі samt.053, слід керуватися таким. ЦОСЕП надсилає samt.053 кілька разів на календарний день. Тому рішення про те, що платіж пройшов, можна прийняти, виявивши його у будь-якій виписці. Рішення про те, що платіж не пройшов, можна приймати, коли його немає:

- або у всіх виписках за даний календарний день;
- або у тій виписці, яка відповідає часу відправлення расс.008 у ЦОСЕП, і наступній за нею.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

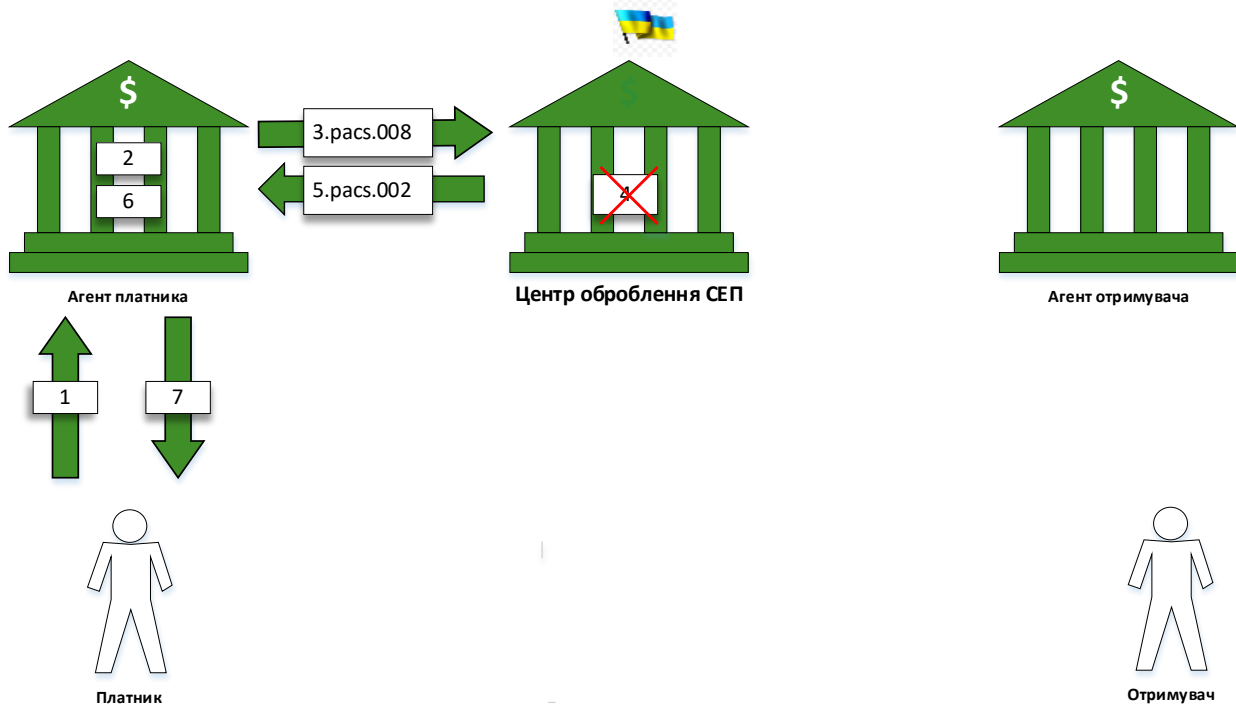

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

5.3.Негативні сценарії проходження миттєвого кредитового переказу

5.3.1. ЦОСЕП відхилив расс.008 від Агента платника

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника на підставі ініційованого Платником переказу блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення расс.008 до ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши расс.008, виконує перевірки відповідно до розділу 5.2.1 пункту 4.1. цього документа. Якщо перевірки не пройдено, то ЦОСЕП відхиляє повідомлення на рівні технологічного контролю. Якщо відсутні підстави для відхилення, то ЦОСЕП виконує перевірки відповідно до пункту 4.2 розділу 5.2.1 цього документа.
5. ЦОСЕП за результатами перевірок, відповідно до пункту 4.2 розділу 5.2.1 цього документа, відхиляє расс.008 і надсилає Агенту платника расс.002 із негативним статусом, зазначаючи відповідний код помилки, що пояснює причину надання негативного статусу.
6. Агент платника, отримавши від ЦОСЕП повідомлення расс.002 із негативним статусом, розблоковує кошти на рахунку Платника.
7. Агент платника повідомляє Платника про відмову у виконанні миттєвого переказу (в узгодженому між Агентом і Платником форматі).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до:31.05.2025 11:51:39

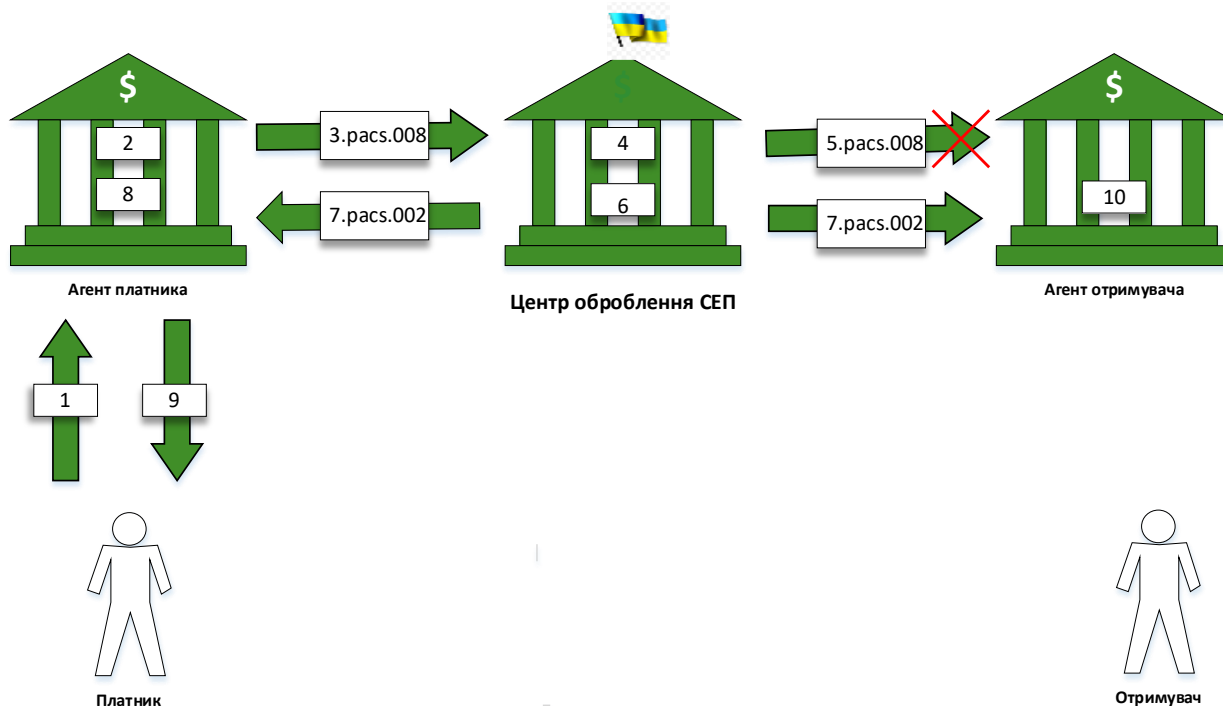
Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

5.3.2. ЦОСЕП не отримав відповідь від Агента отримувача

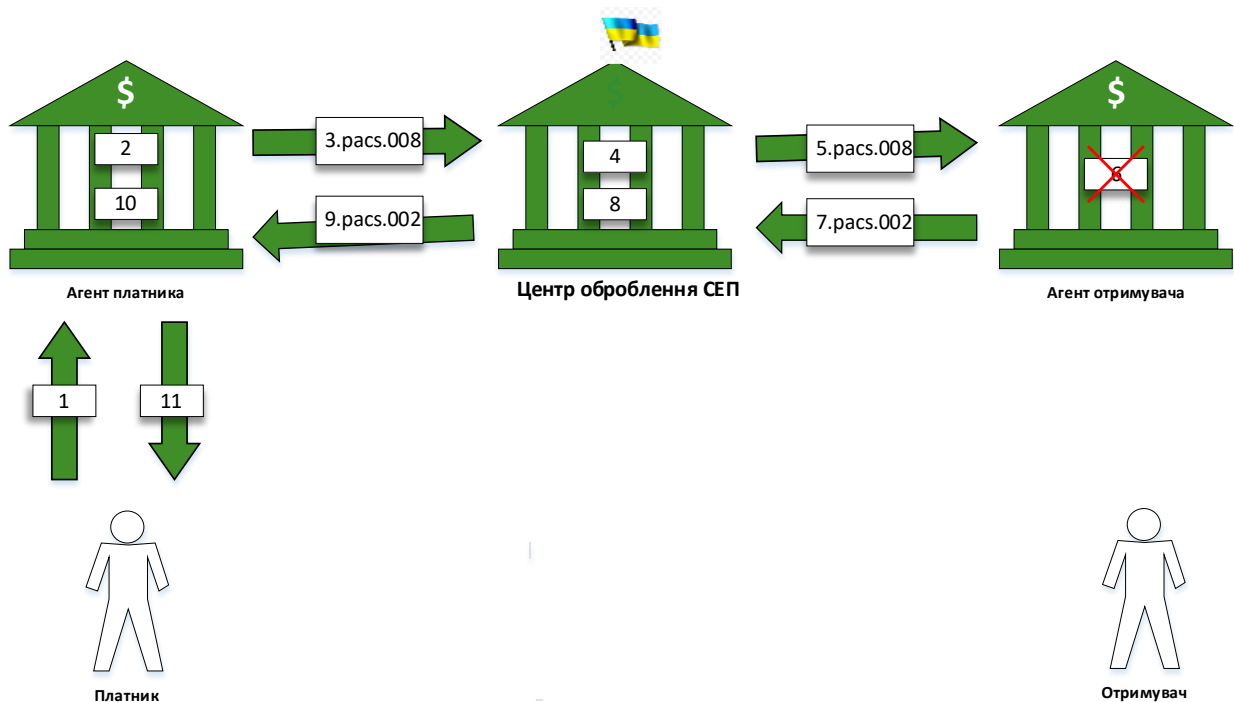

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника на підставі ініційованого Платником переказу блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення pacс.008 до ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши pacс.008, успішно виконує перевірки відповідно до розділу 5.2.1, пункту 4 цього документа.
5. ЦОСЕП виконує пересилання pacс.008 Агенту отримувача, однак ЦОСЕП у граничний час не отримує pacс.002 від Агента отримувача.
6. ЦОСЕП присвоює повідомленню pacс.008 і відповідно платіжній інструкції, що містилася у повідомленні, статус «відхилено».
7. ЦОСЕП формує і надсилає Агенту платника та Агенту отримувача pacс.002 із негативним статусом, зазначаючи відповідний код помилки, що пояснює причину надання негативного статусу.
8. Агент платника, отримавши від ЦОСЕП pacс.002 з негативним статусом, розблоковує кошти на рахунку Платника.
9. Агент платника повідомляє Платника про відмову у виконанні миттєвого переказу.
10. Агент отримувача:
 1. якщо попередньо отримував від ЦОСЕП pacс.008, то не здійснює його виконання;

2. якщо не отримував від ЦОСЕП расс.008, але отримав расс.002 з негативним статусом, приймає до відома і не виконує жодних подальших дій, у тому числі в разі надходження зазначеного расс.008 після расс.002 не виконує його оброблення.

5.3.3. Агент отримувача відхилив расс.008 (відсутній отримувач/некоректний отримувач/некоректний рахунок отримувача та інші причини).

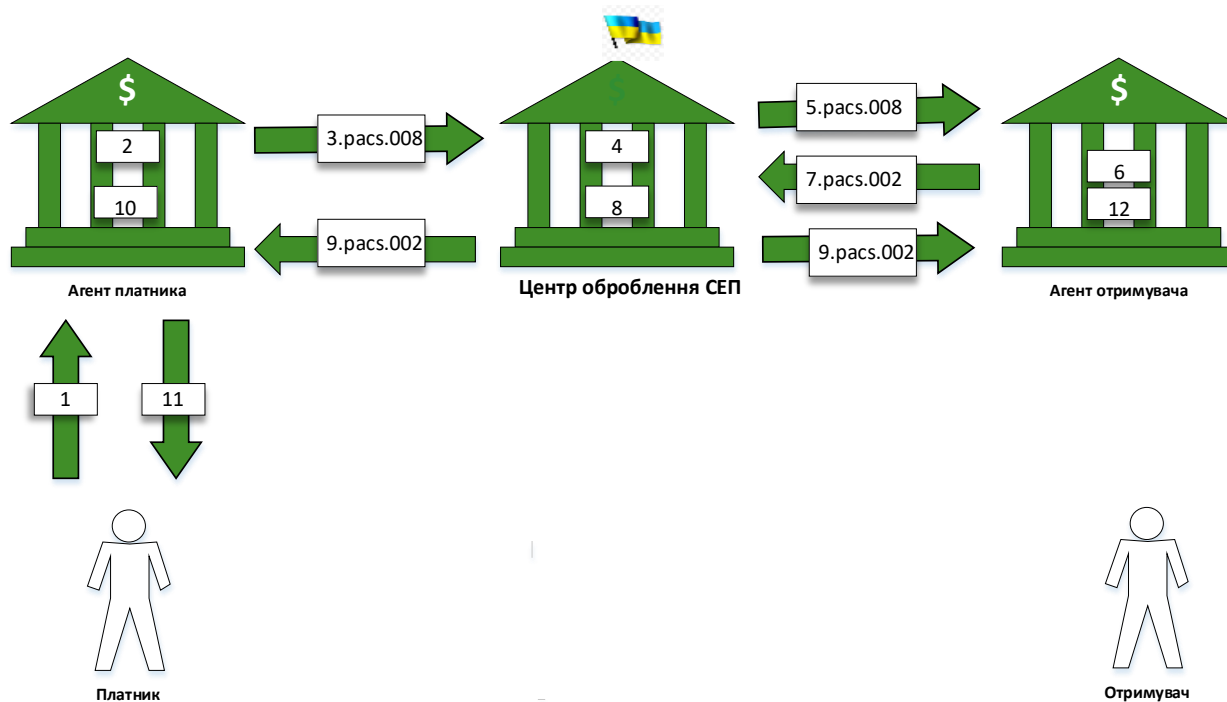

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника на підставі ініційованого Платником переказу блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення расс.008 в ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши расс.008, успішно виконує перевірки відповідно до розділу -5.2.1, пункту 4 цього документа.
5. ЦОСЕП виконує пересилання расс.008 Агенту отримувача.
6. Агент отримувача приймає в обробку расс.008 та за результатами обробки расс.008 робить висновок, що не може виконати зарахування коштів Отримувачу (рахунок відсутній, заблоковано на зарахування, інші причини, що унеможливають зарахування коштів на рахунок Отримувача згідно з НПА).

7. Агент отримує рас.002 із негативним статусом, зазначаючи відповідний код помилки, що пояснює причину надання негативного статусу, і завершує оброблення рас.008.
8. ЦОСЕП на підставі отриманого рас.002 з негативним статусом присвоює повідомленню рас.008 і відповідно платіжній інструкції, що містилася у повідомленні, статус «відхилено».
9. ЦОСЕП формує і надсилає Агенту платника рас.002 з негативним статусом з вказанням причини відхилення.
10. Агент платника, отримавши рас.002 з негативним статусом, розблоковує кошти на рахунку Платника.
11. Агент платника повідомляє Платника про відмову у виконанні миттєвого переказу.

5.3.4. ЦОСЕП відхилив некоректне повідомлення расс.002 від Агента отримувача

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника на підставі ініційованого Платником переказу блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення расс.008 до ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши расс.008, успішно виконує перевірки відповідно до розділу 5.2.1, пункту 4 цього документа.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до:31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

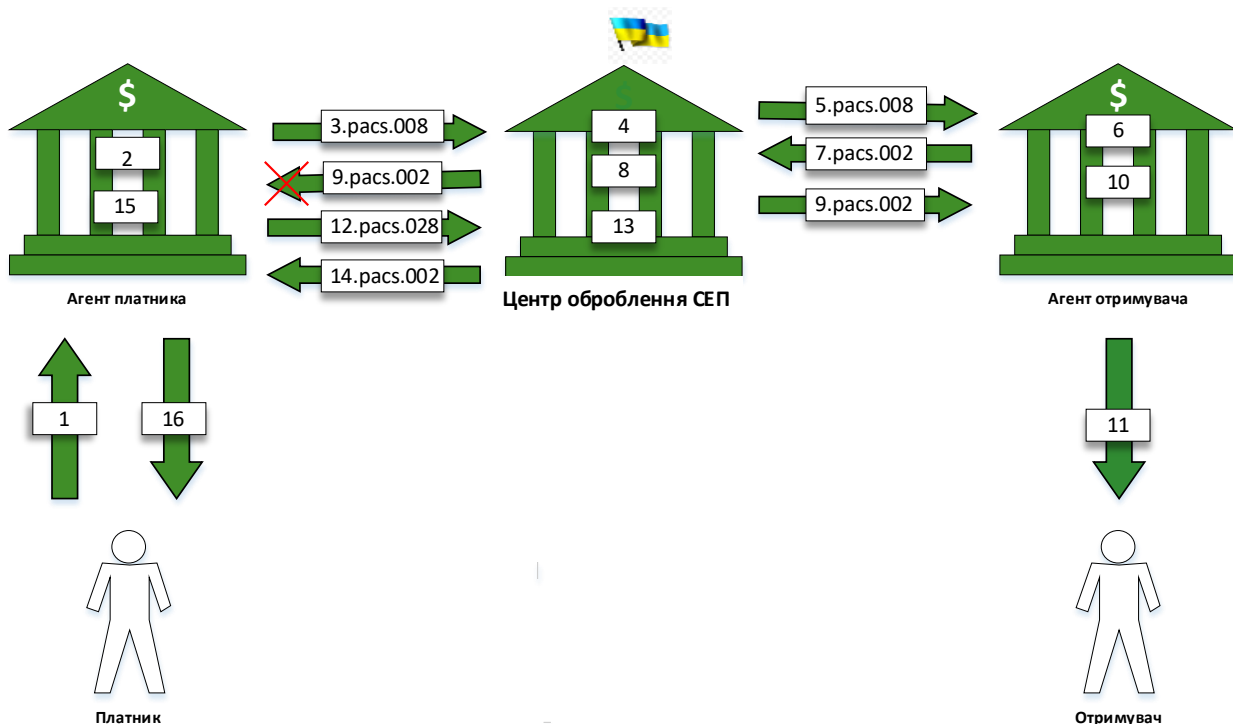

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44

5. ЦОСЕП виконує пересилання расс.008 Агенту отримувача.
6. Агент отримувача виконує перевірку можливості зарахування коштів на рахунок Отримувача.
7. Агент отримувача надсилає в ЦОСЕП расс.002, проте ЦОСЕП виявляє, що расс.002 не може бути опрацьований в ЦОСЕП (містить помилки).
8. ЦОСЕП на підставі отриманого некоректного расс.002 присвоює повідомленню расс.008 і відповідно платіжній інструкції, що містилася у повідомленні, статус «відхилено».
9. ЦОСЕП формує та надсилає Агенту платника та Агенту отримувача расс.002 із негативним статусом, зазначаючи відповідний код помилки, що пояснює причину надання негативного статусу.
10. Агент платника, отримавши расс.002 з негативним статусом, розблоковує кошти на рахунку Платника.
11. Агент платника повідомляє Платника про відмову у виконанні миттєвого переказу.
12. Агент отримувача робить висновок про те, що за даним расс.008 зарахування коштів Отримувачу не повинно відбуватися, і завершує оброблення расс.008.

5.4. Позитивний сценарій із дослідженням статусу

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника на підставі ініційованого Платником переказу блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення расс.008 до ЦОСЕП.
4. ЦОСЕП, отримавши расс.008, успішно виконує перевірки відповідно до розділу 5.2.1, пункту 4 цього документа.

5. ЦОСЕП виконує пересилання расс.008 Агенту отримувача.
6. Агент отримувача виконує перевірку можливості зарахування коштів на рахунок Отримувача.
7. Агент отримувача надсилає в ЦОСЕП расс.002 з позитивним статусом, що є підтвердженням можливості виконання миттєвого платежу (можливості подальшого успішного зарахування коштів на рахунок Отримувача).
8. ЦОСЕП на підставі отриманого расс.002 списує кошти з рахунку Агента платника і зараховує на рахунок Агента отримувача.
9. ЦОСЕП після списання коштів з рахунку Агента платника і зарахування коштів на рахунок Агента отримувача формує і надсилає їм повідомлення расс.002 з позитивним статусом, що є підтвердженням про успішне списання коштів з рахунку Агента платника та зарахування коштів на рахунок Агента отримувача.
Однак расс.002 з технічних причин не отримано Агентом платника.
10. Агент отримувача, отримавши расс.002 із позитивним статусом, виконує зарахування коштів на рахунок Отримувача.
11. Агент отримувача повідомляє Отримувача про зарахування коштів на його рахунок.
12. Агент платника, не отримавши расс.002 у граничний час, формує та надсилає до ЦОСЕП повідомлення расс.028 щодо статусу расс.008.
13. ЦОСЕП на підставі отриманого расс.028 з зазначеними оригінальними ідентифікаторами виконує перевірку статусу платіжної інструкції, що містилася у расс.008.
14. ЦОСЕП формує та надсилає Агенту платника расс.002 із позитивним статусом щодо платіжної інструкції із расс.008.
15. Агент платника, отримавши від ЦОСЕП повідомлення расс.002 з позитивним статусом щодо переказу, виконує списання заблокованих коштів з рахунку Платника.
16. Агент платника повідомляє Платника про успішне виконання миттєвого переказу.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

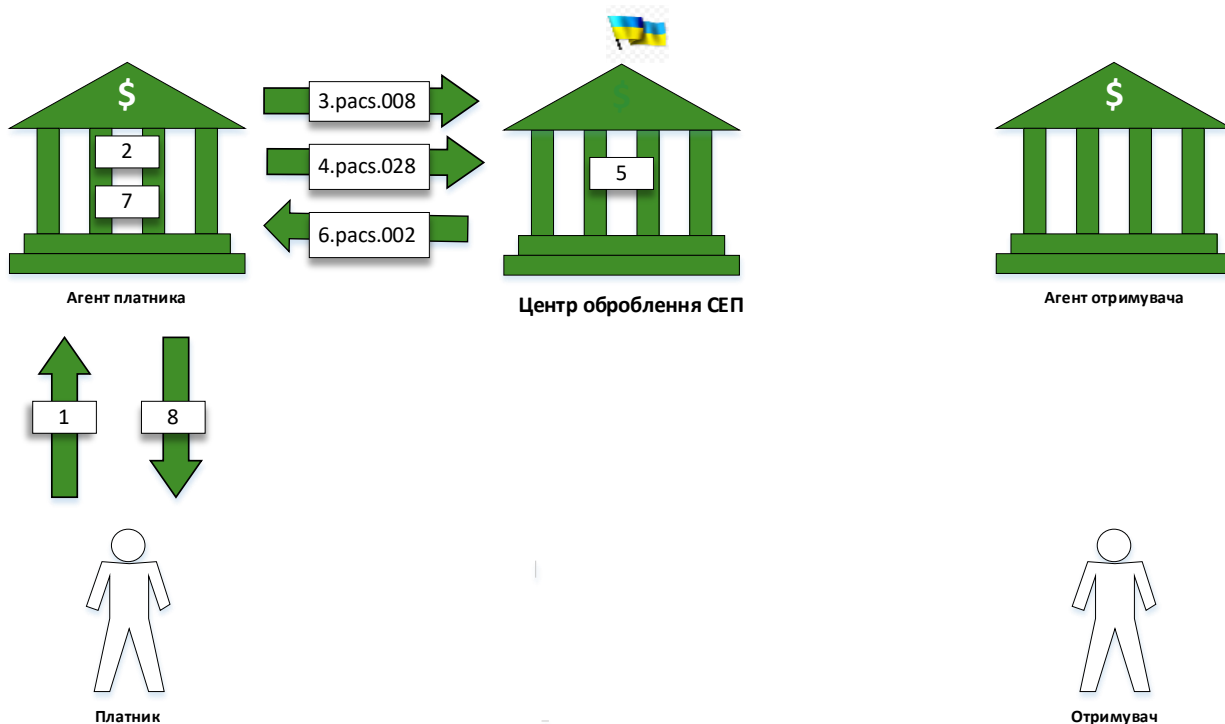
Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

5.5.Негативний сценарій із дослідженням статусу

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника, на підставі ініційованого Платником переказу, блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення pacс.008 до ЦОСЕП.
4. Агент платника, не отримавши pacс.002 у граничний час (з технічних або інших причин), не знімаючи блокування з рахунку Платника, формує та надсилає до ЦОСЕП повідомлення pacс.028 щодо статусу pacс.008.
5. ЦОСЕП на підставі отриманого pacс.028 з зазначеними оригінальними ідентифікаторами виконує перевірку статусу платіжної інструкції, що містилася у pacс.008, і виявляє, що інструкцію не виконано (для даного сценарію не важливо, з якої саме причини з наведених вище у відповідних негативних сценаріях).
6. ЦОСЕП формує pacс.002 із негативним статусом і надсилає Агенту платника.
7. Агент платника на підставі pacс.002 із негативним статусом знімає блокування відповідної суми коштів з рахунку Платника.
8. Агент платника повідомляє Платника про відмову у виконанні миттєвого переказу.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

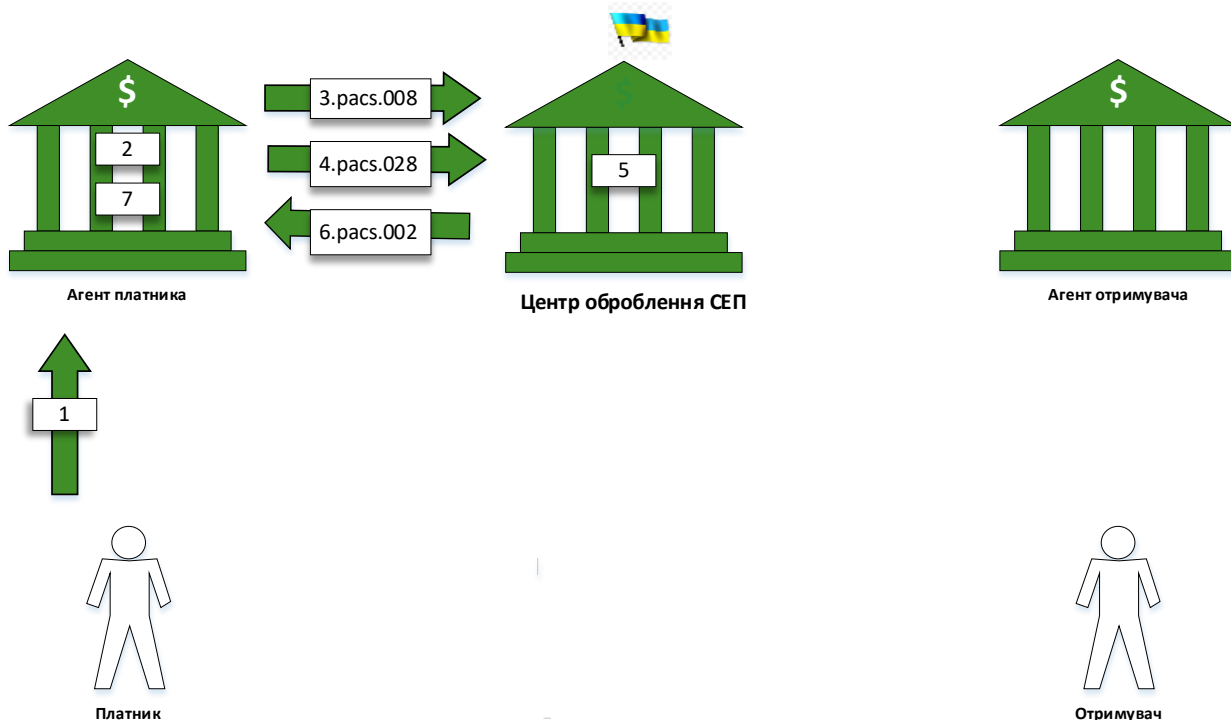
Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

В/52-0008/77885
від 04.07.2023 16:44

5.6. Сценарій очікування із дослідженням статусу

1. Платник ініціює виконання миттєвого переказу.
2. Агент платника на підставі ініційованого Платником переказу блокує відповідну суму коштів на рахунку Платника.
3. Агент платника формує і надсилає повідомлення расс.008 до ЦОСЕП.
4. Агент платника, не отримавши расс.002 у граничний час (з технічних або інших причин), не знімаючи блокування з рахунку Платника, формує та надсилає до ЦОСЕП повідомлення расс.028 щодо статусу расс.008.
5. ЦОСЕП на підставі отриманого расс.028 (з зазначеними оригінальними ідентифікаторами оригінального платіжного повідомлення/платіжної інструкції) виконує перевірку статусу платіжної інструкції, що містилася у расс.008 та перевірку повідомлення расс.028.
За результатами перевірки з'ясовано, що платіжна інструкція ще очікує виконання (тобто граничний час з моменту надходження расс.008 ще не закінчився), або повідомлення расс.028 не пройшло перевірку в ЦОСЕП.
6. ЦОСЕП формує расс.002 із статусом Очікування (PDNG) та вказанням причини надання такого статусу і надсилає Агенту платника.
7. Агент платника на підставі отриманого расс.002 з причин наявності помилок у расс.028 - виправляє помилки і у разі потреби (якщо за цей час не отримав відповіді на расс.008) надсилає знову до ЦОСЕП повідомлення расс.028, не знімаючи блокування з рахунку Платника.
Якщо расс.002 містить причину «платіжна інструкція ще у процесі обробки», тобто відповідь від отримувача повідомлення расс.008 ще очікується (тобто

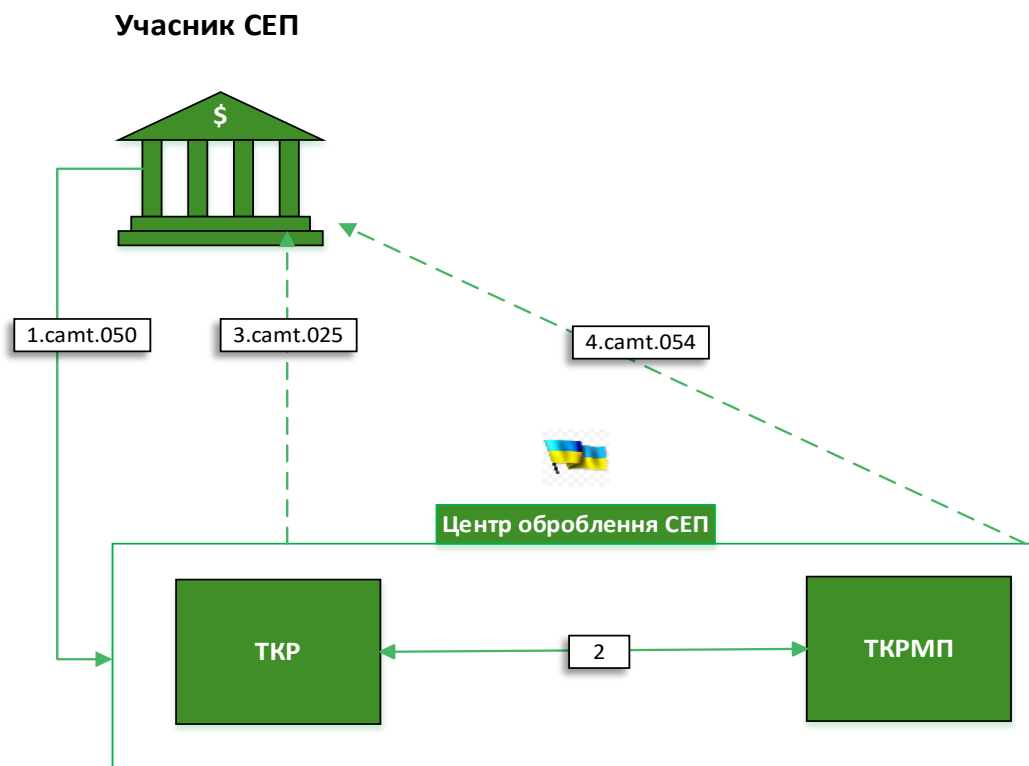

граничний час з моменту надходження рас.008 ще не закінчився), то Агент платника не знімає блокування з рахунку Платника, а очікує на відповідь від ЦОСЕП стосовно статусу платіжної інструкції.

6. Схема обміну повідомленням camt.050 (управління ліквідністю)

Повідомлення **camt.050** «Кредитовий переказ ліквідності» використовується учасником МП (власником ТКР) для управління ліквідністю за ТКР з метою регулювання можливості виконання платежів за схемою миттєвого переказу.

Учасник МП виконує миттєві перекази в межах залишку, встановленого за ТКРМП.

1. Учасник СЕП надсилає до ЦОСЕП повідомлення camt.050 із зазначенням необхідного напрямку управління ліквідністю: ТКР – ТКРМП або ТКРМП – ТКР;
2. ЦОСЕП, отримавши camt.050, здійснює два блоки перевірок:
 - 2.1. Блок перевірок:

- перевірка авторизації - перевірка відповідності сторони, що надсилає платіжне повідомлення, та параметрів авторизації, заданих в профілі агенту, що зберігається в ЦОСЕП;
- технологічний контроль.

У разі неуспішного проходження перевірок п.2.1 повідомлення відхиляється на рівні технологічного контролю.

У разі успішного проходження перевірок п.2.1 виконується наступний етап перевірок.

2.2. Блок перевірок:

- перевірка унікальності ідентифікаторів вхідного повідомлення, перевірка логічної коректності реквізитів та правил їх заповнення, правомірність списання/зарахування коштів (рахунки належать одному учаснику, учасник є учасником МП, тощо);
 - перевірка достатності коштів для управління ліквідністю.
3. У разі **неуспішного оброблення повідомлення** (відповідно до блоку перевірок 2.2) – відхиляє повідомлення samt.050 і надсилає відправнику повідомлення samt.025 з вказанням причини відхилення.
4. У разі **успішного оброблення повідомлення** (успішного списання/зарахування) – надсилає відправнику повідомлення два samt.054, одне з яких стосується ТКР, а друге – ТКРМП, причому одне з них – про зарахування коштів на рахунок, друге – про списання коштів з рахунку.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C03000041860000

Дійсний до: 31.05.2025 11:51:39

Національний банк України

B/52-0008/77885

від 04.07.2023 16:44